ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 50 ՏԱՍՆԵՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Երկշաբթի 19 Մարտի 1896 Երկշաբթի 19 Մարտի ՏԱՍՆԵՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 50

Տարեկան 10 րուբլի, վեց ամիսը՝ 6 րուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ր. 50 կ. ամիսը՝ 1 ր., հատով՝ 5 կ.
Բաժանորդ գրւում են Թիֆլիսում միմիայն խմբագրատանը։

Խմբագրութիւն Տաղչն՝ Тифлисъ. Редакція «Норъ-Даръ» կամ Tiflis Rédaction «Nor-Dar».

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր (բացի տոն օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը։ Յայտարարութիւնները ընդունւում են ա. ն. հրատարով։ Յայտարարութիւնների բառին 2 կ., բեկամների համար կրկնապատիկ

ԿԱՏԱՐԻՆԷ ՄԿՐՏՉԵԱՆ ԷՆՓԻԱՃԵԱՆՑ և ՈՐԴԻՔ յաւօր սրտի ծանր ցաւով կը հաղորդեն ազգականներին և բարեկամներին, տաւջնի ամուսնու և վերջինների հօր՝

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՄԿՐՏՉԵԱՆ ԷՆՓԻԱՃԵԱՆՑԻ

մահը։ Յուղարկաւորութիւնը տեղի կունենայ աւագ հինգշաբթի, մարտի 21-ին, առաւօտեան ժամը 10-ին, տեղական տնից, (Նիկոլայեւսկայի հրապարակ, գործատան) դէպի Վանքի աւագ եկեղեցին և այնտեղից Խոջիվանքի գերեզմանատունը։

Ամբիծը կը կատարուի, չորեքշաբթի, մարտի 20-ի երեկոյեան (427) 6½ ժամին։ 2 - 1

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

—

Աւագ Նորգոմ. — Լուսաւորչի խորհուրդ։

Մեռ գաղը։

Քանիկ.—Թրքական պարզև։ Հ. Էնֆիաճեան։ Արեւելքն ուսումնասիրող բնիկ։ Դանձակի քաղ. բնակութիւնները։ Կովկասի վիրահատական դպրոց։ Սառցահանների ուսումնասիրութիւն։ Մաքսի վարժան։ Հողային շինարարական աշխատանքներ։ Փոխ. վարկի բնիկ. ընդհ. ժողովը։ Պարսից հիւպատոսի նոր պաշտօն։ Երեանից։ Մատթասից։ Շամդուրա գիւղից։ Խոնաշինակի գիւղից։

Թղթակցութիւններ. — Նամակ Պարսկաստանից — Թաւրիզ։ Նամակ Թիւրքիայից — Կ. Պոլիս։ Նամակ Փարիզից — Պարիզ։ Քուէյթից։

Քաղաքական.—Լաւր Կ. Պոլիսից։ Գերմանիա։ Իտալիա։ Եգիպտոս։ Քաղաքական լուրեր։

Խառն լուրեր։

Հեռագրներ.

Քանատրական. — Բարեսիրաբ։

Տիպիկատու.

Յայտարարութիւններ։

Թիֆլիս 18 մարտի 1896 թ.

ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

—

Պարբերական մամուլն իւր իրաւունքներից, ինչպէս և պարտաւորութիւններից մէկն է. համարում մտանոհոգ լինել հասարակական կեանքում յայտնուող ապեղ երեւոյթների վրայ, մերկացնել այդ կեանքի մութ կողմերը, քննադատել՝ ինչ որ պակասաւոր է, դատապարտել՝ ինչ որ վնասակար է...

Եւ այդ անում է մամուլը՝ հասարակութեան օգուտը, նրա բարօրութիւնը, նրա ցանկալի ապագան ի նկատի առնելով։

Բարեմտիկար թերթ, ինչ ուղղութեամբ էլ որ գործում լինի, ձգտում է ծառայել հանրական շահերին. դրանէ այդպէս է նա իրեն ներկայացնում։

Բայց թերթերը միմիայն հասարակութեան մէջ յայտնուող պակասութիւնները չեն քննադատում, այլև իրենց պարտքն են համարում միմիանց թերութիւնները մերկացնել և խիստ քննադատութեան ենթարկել։

Այդպիսով ընդհարում հասարակութիւնը թերթերից, իմիջիայլոց, իրաւիրւում է և հասարակութեան ուշադրութեան կեր կատարների, ինչպէս և հրապարակախօսների պակասութիւնները և այդ՝ կենդանի ու խիստ մասլ գոյներով նկարագրուած։

Ընդհարում հասարակութիւնը հանդիսանում է լինում մի տեսակ տեատրանի. այն մարդիկը, որ արդար ցասմամբ քննադատում են հասարակութեան մէջ յայտնուող արատաւոր երեւոյթները, նրանք՝ որոնք ուշադրութեան են հասարակութիւնը դէպի բարին, ազնիւը և կատարեալը, նոյն այդ թերթերից իմանում ենք, որ դրանք վատերից վատն են։

Նախանձից, փոքրոգութիւնից և գծուծ անձնական շահերից զրկուած՝ թերթերը մեզ հանդէպ միմիանց դէմ յարձակւում և ցեխոտում են իրար։

Այդ միմիանց դէմ վարած կատաղի պայքարի միջոցին հասարակութիւնը դատապարտուած է լսելու, և հազար անգամ լսելու, որ յարձակուողը անշուշտ ազնիւ է, հրեշտակ է, ճշմարտութիւն և առաքինութիւն է, իսկ հակառակ կողմը մարմնացեալ սատանայութիւն է։

Թէ այս գրութիւնն ինչքան վերնա կարող է բերել մամուլի գործունեութեան գործին, ինչ չափով կարող է վայր ձգել նոր գարգացող ժողովրդի մէջ տպագրական խօսքի նշանակութիւնը և առանձնապէս պարբերական մամուլի հեղինակութիւնը—այդ արդէն կարող է հասկացող հասարակութիւնն ինքն իմանալ։

Մի թերթերը ապէս և միամիտ ամբոխի աչքին լման փչելու և մրբերը չթափելու համար անվերջ գործ են դնում ահագնոչ բառեր, հանդիսաւորութիւն յիսապէմ, խստաբամիա անուանելով, իսկ իրենք իրենց պատասխա, յուսաջադէմ և այլ տեսակ փայլուն բառերով են զարդարում. մր այսօր մեր հրապարակախոսն ամբոխի վրայ ամեն տեսակ հատներ կարող են բարձրանալ և բարձր իդէալներից կրկնել մր մեր կեանքն այնպան փոխուել է, որ մեզ բաղ ծանօթ ախտանիշերը՝ արդէն տեղ են անցնում և փորոգի թղթակիները իրրև մեզ հանդիսներ են հռչակում,—այդ ամենը կարելի է տանել և ապահել, որ ժամանակը կը հարթէ, ճանապարհը, ժողովրդի լուսաւորութեան ճանապարհը։

Բայց որ մեր պարբերական մամուլի մէջ հանդէս են գալիս մարդիկ, որոնք իրենց այս ու այն վերին աստիճանի տպեղ վարմունքով արատաւորում են մամուլը, որ ի չարն են գործ դնում հասարակութեան իրենց վրայ դրած վստահութիւնը,—ահա այդպեսի չարիքը, որի առաջը պէտք է առնել։

Բայց յանցաւորին դատապարտելուց առաջ պէտք է նրան դատել։

Ո՞վ պէտք է լինի դատաւորը։

Թերթերն իրենք չեն կարող լինել, և լրագրական յարձակումներով ու վիճով պատուի ծանր խնդիրը լուծել կարելի չէ, այն ինչ պարբերական մամուլի և հրապարակախոսների, լրագրողների չափ ու պատիւ պահանջում է, որ իրենց պատակարգին, եթէ այսպէս կոչելի է տալ, արատ բերող անգամը, որքան կարելի է շուտ խլուի և դէն ձգուի։

Այդ նպատակին հասնելու համար կայ մի շատ հասարակ և կարեւոր միջոց, որ գոյ են գնում այլ և այլ դասակարգի մարդիկ։ Անհրաժեշտ է, որ կազմուէր Թիֆլիսում լրագրողների խորհուրդ, որին անդամ ճանաչուէին Թիֆլիսում հրատարակուող բոլոր թերթերի ներկայացուցիչները, ինչպէս և յայտնի գրողները։

Այդ լրագրական խորհուրդն իրրև առեան կարող էր ամենայն իրաւունքով քննել պատուոյ խնդիրներ և ծանր մեղապրանքներ, որ այս կամ այն թերթը մի ուրիշ թերթի կամ հրապարակախոսի վրայ բարձում է։ Երկու կողմն էլ կը կոչուէին բացատրութեան և երկու կողմի առաջ բացատրութեան, վճռաւորի, վկաների ու այլ կարեւոր հանդամանքների վրայ հիմնուելով՝ կարշէին, թէ ով է յանցաւորը և ով է զրպարտիչը։ Լրագրողների խորհուրդն իւր որոշումը կը հրատարակէր լրագրերում և բնիկ հասարակութիւնը կիմանար ճշմարտութիւնը։

Այդպիսով թէ լրագրական պատիւը բարձր կը մնար և հասարակութիւնը ստիպուած չէր լինիլ կարդալու մեր մի կարգ թերթերի անվերջ հայհոյանքները, զրպարտութիւնները և մեղապրանքները։

Չենք կարծում, որ մեր այս առաջարկութիւնից, «ի հարկէ մեծ ուրախութեամբ կընդունեմ»։ (Տէր՛մ, Ռիկի Պանեան չափազանց խանարհ է. նրա բժիշկը գեղեցիկ տեղ էր գրանում)։

—Եթէ զուր վերցնում էք, խոյէք ձեզ մնայ. մօտեցէք սեղանին և նեղութիւն քաշեցէք այս արձանագրութիւնը առորագրելու։

Այս խօսքերի վրայ Բորզան սկսում է ծոծրակը քորել. աչքի տակով նայում է մօտեցող կնկանն և նախազգին. ձեռքը անցնում է կոկորդով ու դժուարութեամբ հատիւոր ասում.

«Դէ որ այդպէս է... եթէ բանը այդտեղ է ընկել, քարը գլուխ, այդ բժիշկը խոյէք ինձ մնայ։

—Վաղ կասէիր։ Բերէք միւսը։

Մեծ ազմուկով մտնում է Կապալս Իշխանը կնոջ ու աղջկայ հետ. նրանք էլ գժգոհ են առաջարկուած հոգաբաժնից։

Պերեչին կրկին գառնում է գեաւհաս այրուն. «չէք ընդունել զուր, Ռիկի Պանեան»։

Ռիկի Պանեան մեծ բաւականութեամբ ընդունում է ինչպէս Կապալս բնատնիքի բժիշկը, այնպէս էլ այն բժիշկները, որոնցից հրաժարուել էին միւս բնակիչները և վերջը բարկացած յայտնեց. «աւելի լաւ է խոյ մնայ

էր մեծ թաշկինակով, որի ծայրերը խրխռում էին նրա ամեն մի չարժմունքից։ Գարձ չրջագգեստի տակից երեւում էին փոքրիկ, գեղեցիկ ոտները խոյատառմուկ կօշիկների մէջ։

Ռիկի Պանեա, նատեցէք այս աթոռի վրայ, Պերեչին հրաւիրեց իւր ուղեկցին։

«Ձեզ եմ թողնում իմ տեղը, ասաց Նիկկին ծաղրական ոճով, իւր աթոռից վեր թռչելով։ Համեցէք, պարոն նախապահ. մենք վախենում էինք, որ զուր չէք գալ։

—Ես այս գեաւհաս տիկնոջն էի սպասում։

«Նա ինչ գործ ունի այստեղ, կտմացուկ հարցրեց Նիկկին։

—Այդ իմ օգնականն է։

«Հը՛մ։

—Նա ես կարեւոր է գործակատութեան համար, ինչպէս գրիչն ու թանաքը։

«Ինչ խելն է, փնթփնթաց խորհրդատուը ակնարկ ձգելով բժշկին։

«Պղտճախտաը» ոչինչ չնկատեց. նա հանգիստ բազմեց նախագահի տեղը և ծառան ներս կանչեց պրանը սպասող խնդրողներից մէկին, Բորզա Մարիին, որը յայտնի էր քաղաքում իրրև ամենայամառ մարդ. նա բոլոր ձկնատաններին ու քաղաքացիների ձիապան էր, յանդուգն, խորամանկ ու կռվարար։ Ծառային հրամայուած էր առաջ նրան ներս բերել։

Բորզա Մարիան բարձր հասակով, երկայն թաւ մորուքով և աւազակի աչքերով մի մարդ էր, թէև գեաւհաս, ինչպէս որ նրա Մարիա անունից էլ կարելի էր դատել, մաւս կառավարութեան սենեակը։ Պէտք է երկու խօսք ասել Մարիա անուան մասին, որ ամենեքեան սաղ չի գալիս տղամարդին։ Կանանց անուններից Սեզեդինում մեծ մասամբ այն մարդիկն էին կրում, որոնք ծնուած էին 1850 և 1860 թուականներին։ Այդ այն բանից էր առաջացել, որ այն ժամանակ մինչև անգամ տատմայրները տաք ազգասէրներ էին և համաձայնւում էին մօտ գալ այն պայմանով, որ նորածինները մկրտուէին և գրուէին ինչպէս աղջկերքը։ Միայն այդ միջոցով կարելի էր Հռոմի սուրբ կայսրութիւնից գոնէ մի գունդ դինուոր խլել։

Դէ, պարոն Բորզա, սկսեց Պերեչին, գուբ կատանաք այն բաժինը, որն առաջ պատկանում էր Քեօղա Մարիային, ինչպէս որ նշանակուած է այս յատակագծում։

«Ասդէն լսել եմ. չոր չոր պատասխանեց Բորզան. այդ բաժինը թող չնորը տանեն, իսկ ինձ իմ առաջուայ հողը տուէք, որտեղ իմ հայրն է ընկել, երբ եկել էր միւս աշխարհից։

Բորզան այս ասելով, մատնացոյց էր անում այն հանդամանքը, որ հեղեղի ժամանակ քաղաքի վերի մասում ալիքները փորել էին վերնմանատունը և տարել գագաղները. հանգուցեալ Բորզա Գարոբայի գագաղն էլ այնպէս էր պատահել, որ քշուել բերուել էր իր սեպհական տունը։

—Առաջուայ բաժինը զուբ չէք ստանալ. նա արդէն ամբողջապէս զուբս է եկած չափի մէջ. այդ պատճառով նրա մասին մի մտածէք, սիրելի Բորզա. լաւն այն է, որ ստանց վիճելու նորը վերցնէք։

«Ստանց վրան որ և է վճար ուելացրնե՛ր. հեգնարար յայտնում է Բորզան։

—Անկասկած։ Նա ոչ աւելի է և ոչ պակաս և ոչ էլ ժամն առաջինից, բայց կանոնաւոր է։ Առաջուանը ծուռ եռանկիւնի ձև ունէր, իսկ այս նորը՝ կանոնաւոր քառանկիւնի է. էլ ինչ էք ուզում։

«Գնահատեցէք իմ հողաբաժինը և վճարեցէք կամ մի ուրիշ կտոր տուէք։ Այժմեանը հարթ չէ և ծմրի վրայ է, իսկ իմը հարթ էր՝ ինչպէս այս սեղանը։ Ցետոյ ինչպիսի՛ հող էր։

—Իմ այդում սեղ էր բանում ամեն մինը Մակի քաղաքի քաղաքապետի փորի մեծութեամբ, իսկ այստեղ հողը միայն կատարին է, որի վրայ արեւածագիկ էլ չի բուներ։

—Դէ որ այդ բաժինը չէք ցանկանում, ուրիշ ցանկացող կըլինի, տաքացած յայտնում է Պերեչին։

«Եթէ կամենաք վրան բան տալ կըվճարեմ, բնդհատում է նրան Բորզան։

—Այրի Ռիկի Պանեա, գառնում է Պերեչին դեաւհաս տիկնոջը, չէք վերցնիլ այս բաժինը։

Ռիկի Պանեան, իրրև թէ չատ գոհ այդ առաջարկութիւնից, «ի հարկէ մեծ ուրախութեամբ կընդունեմ»։ (Տէր՛մ, Ռիկի Պանեան չափազանց խանարհ է. նրա բաժինը գեղեցիկ տեղ էր գրանում)։

—Եթէ զուբ վերցնում էք, խոյէք ձեզ մնայ. մօտեցէք սեղանին և նեղութիւն քաշեցէք այս արձանագրութիւնը առորագրելու։

Այս խօսքերի վրայ Բորզան սկսում է ծոծրակը քորել. աչքի տակով նայում է մօտեցող կնկանն և նախազգին. ձեռքը անցնում է կոկորդով ու դժուարութեամբ հատիւոր ասում.

«Դէ որ այդպէս է... եթէ բանը այդտեղ է ընկել, քարը գլուխ, այդ բաժինը խոյէք ինձ մնայ։

—Վաղ կասէիր։ Բերէք միւսը։

Մեծ ազմուկով մտնում է Կապալս Իշխանը կնոջ ու աղջկայ հետ. նրանք էլ գժգոհ են առաջարկուած հոգաբաժնից։

Պերեչին կրկին գառնում է գեաւհաս այրուն. «չէք ընդունել զուբ, Ռիկի Պանեա»։

Ռիկի Պանեան մեծ բաւականութեամբ ընդունում է ինչպէս Կապալս բնատնիքի բաժինը, այնպէս էլ այն բաժինները, որոնցից հրաժարուել էին միւս բնակիչները և վերջը բարկացած յայտնեց. «աւելի լաւ է խոյ մնայ

ԲԱՆԱՍՏԻՐԱԿԱՆ

ԲԸՐԵՍԻՐՏԸ

(Մաջարների կեանքից)

Կոլոման Միքսաթի

—

(Վերջ., տես «Նոր-Դար» № 49)

III.

Պերեչին մի փոքր ուշացաւ, բայց այնուամենայնիւ եկաւ։ Ամենքը զարմանքից բացականչեցին, երբ նա ոտքը չէմքից ներս դրաւ։ Նրան հազիւ կարելի էր ճանաչել. երեկուայ ցնցոտիներով ծածկուածը մի չատ վսեմ տեսք էր ընդունել։ Վաթսուն գուլպէնը հրաշք էր արել, մորուքը ծնօտի տակից ածիլել էր տուել, չէկ մազերը սպրիլ սանրիլ, գոչ գունով նոր գլխարը վրան դիզեցիկ նստել, քթին քաշ արել ակնոցը և կոճկատեղում ծալիկ խրել։ Մի խօսքով Պերեչին մի իսկական նախապահի կերպարանք էր ստացել։ Նա դրան մօտ յետ նայելով իւր հաւը կանչող մկնին, խրատում էր, որ սիրտ առնի։

—Մաէք, մաէք հոգիակս, ոչ մի բանից մի վախենաք։

Սենեակը մտաւ մի սիրուն երիտասարդ կին։ Նա ամօթխածութեամբ ցած ձգեց խաժ աչքերը, բայց թարմ ու վարդագոյն գէմքի վրայ մնաց չարաճճի ժպիտը։ Նրա գեղեցիկ իրանը ծածկուած

ստացած հարստությունից մեկ մասը տալ հին ծեր ծնողներին, որոնք ամբողջ կյանքում իրենց զրկանքների գնով մեծացրել են իրենց զավակներին։

Ի վերջին հաշվով ընտանեկան զգացմունքները ավելի ուժեղ են, քան ամեն տեսակ ֆիլանտրոպիա։

Ա. Ա. Լուսավորիչ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅ ԳՅՈՒՂԱՑԻՆ ԵՎ ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ

Ինչպես հայտնի է, Ռուսաստանի հայ գյուղացիությունը ենթարկվում է մի շարք հարկերի, որոնք ծանր են դնում նրա վրա։ Ամենից առաջ նա վճարում է ընդհանուր պետական հարկերը, որոնք ամենքի համար հավասար են։ Բացի դրանից, նա վճարում է տեղական հարկեր, որոնք ընկնում են միայն գյուղացիների վրա։ Այդ հարկերը հավաքվում են գյուղական հասարակության միջոցով։ Գյուղական հասարակությունը ստանում է պետական հարկերի ցուցակները և ըստ այդ ցուցակների հավաքում է գյուղացիներից հարկերը։ Հարկերի հավաքման համար գյուղական հասարակությունը ընտրում է հավաքիչներ։ Հավաքիչները հավաքում են հարկերը և հանձնում գանձապետին։ Եթե հավաքիչները չեն հավաքում հարկերը, ապա գանձապետը գնում է գյուղ և ինքն է հավաքում հարկերը։ Գանձապետի գալը գյուղ մեծ ծախսեր է պահանջում գյուղացիներից։ Գանձապետը պահանջում է, որ գյուղացիները նրան ձի տան, կառք տան, ուտելիք տան և այլն։ Ընդհանրապես ասած, գանձապետի գալը գյուղ մեծ ծախսեր է պահանջում գյուղացիներից։

Ֆինանսական նախարարությունը հրատարակում է տարեկան մի գրքույկ, որի մեջ տպվում են տարվա ընթացքում հավաքված հարկերի ցուցակները։ Այդ գրքույկից տեսնում ենք, որ 1894 թվին հարկերի ցուցակները կազմվել են 1893 թվի հարկերի համար։ Ցուցակներում գրված են եղել 1893 թվի հարկերը։ Ցուցակները կազմվել են 1894 թվի հունվարի 1-ին։ Հարկերը հավաքվել են 1894 թվի ընթացքում։ Հարկերի հավաքումը տևել է մինչև 1895 թվի հունվարի 1-ը։ Հարկերի հավաքումը տևել է 1 տարի։

Հարկերի հավաքումը տևել է 1 տարի։ Հարկերի հավաքումը տևել է 1 տարի։ Հարկերի հավաքումը տևել է 1 տարի։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(«Հայ-Յաղ»-ի թղթակիցներից)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(«Հայ-Յաղ»-ի թղթակցից)

Մարտ 18 (ն. տ.):

Ամենից առաջ ներողություն եմ խնդրում ընթերցողներից, որ այսքան ուշացրի իմ առաջին նամակը գրելու։ Ուշացրի, որովհետև ուզում էի ավելի ծանոթ դառնալ մեր գյուղերի կյանքին, որպեսզի ավելի հետաքրքրական նամակ գրեի։ Բայց ինչպես տեսնում եք, ես ոչ մի հետաքրքրական բան չեմ գրում, որովհետև ինձ համար ամեն ինչ նոր է, ամեն ինչ զարմանալի է թվում։ Ես ինձ համարում եմ մի նորեկ, որ հենց նոր է ոտք դրել մի նոր աշխարհ, որտեղ ամեն ինչ տարբեր է մեր աշխարհից

ԼԱՒ ԵՒՆ սիրողների ՍՈՍՅՈՒՐԿՈՒՐՍԻՆ Ի
ՀԱՄԱԿ «ՍՈՍՅՈՒ» — խնամ թրջուցանելու եւ նուշ հագել հոտով
ՍԱՊՈՆ «ՍՈՍՅՈՒ» ստացած է բոլոր համաշխարհական
Ս. Պ. Ե. ՏԵՒՆԻ-ԽՈՒՐԱՍԱՆՑԻՆ
գիտական պատկերներ—С. ПЕТЕРБУРГЪ, Александр. пасаж. 9. МОСКВА, ВАРШАВА.

7—6.

(М.)

ԴՈՒՔ ԺՈՂՈՎՈՒԴ

— Հայր մեր որ երկնքում ես, թող սուրբ լինի քո անունը, թող գա քո արքայությունը, թող լինի քո կամքը, ինչպես երկնքում, այնպես էլ երկրի վրա։ Տուր մեզ այսօր մեր հանապազորդ հացը եւ ներիր մեզ մեր պարտքերը, ինչպես որ մենք ենք ներում մեր պարտապաններին, եւ մի տանիր մեզ գայթակղության մեջ, այլ ազատիր մեզ չարից։ Ամեն։

Ի. Գոլոն մեր վոլոն մեր ես ուրտ ի երտ ի հեռ-ներ ի հեռ-ներ ի հեռ-ներ